

מבית משניות משמחות פרויקטים חינוכיים

גְּמָרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת

מסכת ברכות - פרק אין עומדין
חֻבְרַת עֲבוּדָה וְהַעֲשָׂרָה - בְּשִׁישָׁה יְחִידִית וּמְגִנָּת

גְּמָרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת

מַעֲשֵׂה שִׁקְיָה **תְּנָאִים וְאִמּוּרָאִים** **אֲרוֹן הַסּוּגָה** **גְּמָרָא עִם פִּירוּשׁ**

דְּפֵי סוּרָה **יְהוֹנָתָן וְאַהוּד הַמַּלְמֹד** **הַלְכָה לַמַּעֲשֵׂה** **"בִּדְרֵי שְׁנַיִם" הַמַּרְשֵׁת חֹלֶה דִּבְרֵי הַמַּחֲלִי**

מוֹשְׁגִים בַּתְּלֻמוֹד

הַחֻבְרַת 'גְּמָרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת' שִׁמְחָה לַמַּעֲשֵׂה לַחֲבֵד, לַגּוֹז וְלַקַּסֵּל עַל לַמּוֹד הַקְּמָרָא (הַחֻבְרַת), וְיִבְמַקְבִּיל לְהוֹסִיף קִדְשָׁה וְיִרְאֵת שְׁמַיִם עַל זְדֵי לַמּוֹד הַקְּמָרָא.

בְּחֻבְרַת הַקְּמָרָא לְרַבֵּי הוֹרְזָה וְלַמַּדְרָה, עֲשִׂירֹת וּמְגִנּוֹת עַל כָּל סוּגָה לַשּׁוֹן הַקְּמָרָא, וְקָמָא עִם פִּירוּשׁ, סְמוּךְ הַקְּמָרָא בְּיָרֵשִׁים וְרִמְיָה, זֶה צְפוּנָה לַגּוֹז. פֶּתַח תְּנָאִים וְאִמּוּרָאִים, פֶּתַח מוֹשְׁגִים בַּתְּלֻמוֹד, פֶּתַח הַלְכָה לַמַּעֲשֵׂה, סְפָרָה בְּנוֹשָׂא הַקְּמָרָא אוֹ סִכּוּם הַסּוּרָה בְּהַ, שְׁעִשׂוּרֵי גְּמָרָא, חֻבְרָה עַל כָּל הַחֻבְרָה בְּחִידוֹת נְעוּד, נְעוּד... וְקָמָא הַסְּפָר 'גְּמָרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת' לְקַמֵּם אֶת מַאֲמֵר זֶדֶד הַמַּלְמֵד צְלִיִּי הַשְּׁלוֹם "פְּקוּדֵי ה' יִשְׂרָאֵל מִשְׁמַחֵי לֵב"

מסכת אבות פרק ב' משנה ח'

נושאי המשנה:

מעלותיהם של חמשת תלמידי רבן יוחנן בן זכאי.

הקדמה

לעיל למדנו כי היו חמישה זוגות. הזוג האחרון היו הלל ושמאי ואחד התלמידים של הלל היה רבן יוחנן בן זכאי. לרבן יוחנן בן זכאי היו חמישה תלמידים חשובים ביותר שעליהם נלמד במשניות הבאות. במשנתנו מבארת המשנה את מעלותיהם של חמשת תלמידי רבן יוחנן בן זכאי.

לְשׁוֹן הַפִּי שְׁנָה

וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָד – מְעִין
הַמְתַּגְבֵּר.

הוא הָיָה אומר,
אם יִהְיוּ כָל חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל
בְּבֶרֶךְ מַאֲזָנִים,
וְאֶלְיָעָזָר בֶּן הֶרְקֵנוֹס בְּבֶרֶךְ
שְׁנֵיָהּ,

מְכַרְיֵעַ אֶת כֻּלָּם.

אָבָא שָׁאוּל אומר מְשֻׁמוּ,

אם יִהְיוּ כָל חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל
בְּבֶרֶךְ מַאֲזָנִים

וְרַבִּי אֶלְיָעָזָר בֶּן הֶרְקֵנוֹס אֶף
עִמָּהֶם,

וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָד בְּבֶרֶךְ
שְׁנֵיָהּ,

מְכַרְיֵעַ אֶת כֻּלָּם:

רַבִּין יוֹחָנָן בֶּן זְבַאי
קָבַל מֵהֵלֵל וּמִשְׁמַאי.

הוא הָיָה אומר,
אם לְמִדַּת תּוֹרָה הִרְבֵּה,
אֵל תַּחְזִיק טוֹבָה לְעֶצְמָךְ,
כִּי לְכַף נּוֹצְרֶתָ.

חַמְשָׁה תְּלֻמִּידִים הָיוּ לוֹ לְרַבִּין
יוֹחָנָן בֶּן זְבַאי,

וְאֵלוֹ הֵן,

רַבִּי אֶלְיָעָזָר בֶּן הֶרְקֵנוֹס,

וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָהּ,

וְרַבִּי יוֹסִי הַכֹּהֵן,

וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן נְתַנְאֵל,

וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָד.

הוא הָיָה מוֹנֶה שְׁבָחָן.

רַבִּי יוֹסִי הַכֹּהֵן – חָסִיד.

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן נְתַנְאֵל – יָרָא

חֵטָא.

הלל ושמאי היו רבותיו של רבן יוחנן בן זכאי:

לרבן יוחנן בן זכאי היו חמישה תלמידים והוא היה מספר מהי המעלה המיוחדת של לכל אחד:

רבי אלעזר בן ערד - מעין המתגבר.

רבי שמעון בן נתנאל - ירא חטא.

רבי יוסי הכהן - חסיד.

רבי יהושע בן חנניה - אשרי יולדתו.

רבי אליעזר בן הורקנוס - בור סוד שאינו מאבד טפה.

רבי אלעזר בן ערד היה מלא בתורה ומלמד ומחדש מדעתו דברים רבים.

רבי שמעון בן נתנאל היה מפחד לעשות חטאים בגלל הנזק שהם גורמים.

רבי יוסי היה מקפיד ומחמיר על עצמו קיום ההלכות והמצוות מעבר למה שצריך.

רבי יהושע נהיה לרב גדול בזכות אמו שתמיד הושיבה אותו שישמע.

רבי אליעזר היה זוכר את כל דברי התורה שלמד ולא שוכח כלום.

אבא שאול אומר משמו של רבן יוחנן בן זכאי שרבי אלעזר בן עזריה שקול כנגד כולם.

החידה היומית
כמה שנים חי רבן יוחנן בן זכאי?

לדעת רבן יוחנן בן זכאי רבי אליעזר בן הורקנוס שקול כנגד כל תלמידו.